

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

می‌دانم که دوست داری «فَدَك» را بیشتر بشناسی، زیرا تو با این نام آشنا هستی و می‌خواهی از رازهای آن باخبر شوی.

قصهٔ فدک، قصهٔ دیروز نیست، قصهٔ تمام روزهای شیعه است. فدک، پرچمی است که خدا برای فاطمه^{علیها السلام} برافراشته است.

این کتاب می‌خواهد برای تو از فدک بگوید؛ همان سرزمین یاسی که برای همیشه زنده و جاوید است.

قصهٔ فدک با قصهٔ خیرگره خورده است. آماده باش تا با هم به مدینه سفر کنیم و همراه پیامبر^{علیه السلام} بهسوی سرزمین خیر برویم.

در آنجا معجزهٔ بزرگ مولایمان علی^{علیهم السلام} را می‌بینیم که چگونه قلعهٔ خیر را فتح می‌کند، پس از آن بهسوی سرزمین فدک می‌رویم تا بوی گل یاس را با تمام وجودمان حس کنیم. سپس به مدینه برمی‌گردیم تا مهمان خانهٔ فاطمه^{علیها السلام} بشویم و این سخن خدا را بشنویم: «فَدَك از آن فاطمه است».

ما دفتر تاریخ را باز می‌کنیم و در میان ۲۱۲ کتاب تحقیقی - عربی به جستجوی حقیقت می‌پردازیم.

با من همراه باش! زیرا تنها سرمایهٔ من همراهی توست، رفیق!

مهری خُدامیان آرانی

قم، خداداد ۱۳۸۸

۱

– راست می‌گویی! آیا خودت این حرف را شنیدی؟

– آری، یهودیان خبیر در حال جمع‌کردن نیرو هستند و بهزودی به این شهر هجوم خواهند آورد.

– تو این خبر را از کجا به دست آورده؟

– من از سرزمین شام می‌آیم. در بین راه از صحرانشینان این خبر را شنیدم.
این گفتگوی من با یکی از مردم مدینه است. او از حمله یهودیان خیلی ترسیده است. شما که غریبه نیستید، خود من هم کمی ترس دارم. این هم از شانس من بود که هنوز نیامده، باید خبر حمله را بشنوم!

بعد از مدت‌ها چشم انتظاری به مدینه آمدم. حالا که خدا این سفر را قسمتم کرد، نمی‌دانم آیا خواهم توانست دوباره به ایران عزیز برگردم یا نه؟
راستی، مرا ببخشید، یادم رفت بگویم: الان در ماه محرم سال هفتم هجری هستم. من از تو می‌خواهم در این کتاب همسفر من باشی. من به سفری تاریخی آمده‌ام.^۱

اختیار با توست. می‌توانی در همان حال و هوای خودت بمانی، کتاب را بیندی و

مرا تنها بگذاری.

مثل این که نمی‌خواهی دل مرا بشکنی. قربان مرام تو رفیق خوب!
راستش را بخواهی من خیلی دعا کردم تا همسفری مثل تو پیدا کنم. حالا که
آمدی، آیا موافقی با هم به مسجد پیامبر برویم؟
ما باید هر چه زودتر خبر حمله یهود را به پیامبر بدھیم. پیامبر باید برای مقابله
با این حمله تصمیمی بگیرند.

به‌سوی مسجد می‌رویم، از در اصلی مسجد وارد می‌شویم و کنار ستونی
می‌نشینیم.

تا اذان ظهر فرصت زیادی نمانده است. آیا آن جوان را می‌بینی که آنجا ایستاده
است؟ او بلال است، مؤذن پیامبر.
الله اکبر!

صدای اذان بلال است، حالا دیگر پیامبر به مسجد می‌آید. بلند شو! پیامبر وارد
مسجد می‌شود. نسیم می‌وزد و بوی گل محمدی همه جا را پر کرده است. تو به
چهره پیامبر می‌نگری. آفتاب را به تماشا نشسته‌ای!

پیامبر به همه سلام می‌کند و در محراب قرار می‌گیرد و نماز بر پا می‌شود.
همراه دیگران به پیامبر اقتدا می‌کنیم، نمازی که ما را به معراج می‌برد.

نماز که تمام می‌شود من منتظر می‌مانم تا مسجد خلوت شود و خبر حمله یهود
را به پیامبر بگویم؛ اما می‌بینم که یک نفر از جا بر می‌خیزد و با صدای بلند
می‌گوید: «ای رسول خدا! یهودیان خیر برای جنگ با ما آماده می‌شوند، آنها با

قبیله‌های مختلف در حال گفتگو هستند، آنها می‌خواهند بالشکر بزرگی به جنگ ما بیایند».

مثل این که خیلی‌ها از حمله یهود باخبر شده‌اند. بعضی از مردم با شنیدن این خبر خیلی ترسیده‌اند. آخر مسلمانان چگونه خواهند توانست در مقابل یهود مقاومت کنند؟

رو به من می‌کنی و می‌گویی:

– این یهودیان خیر کیستند؟ سرزمین خیر کجاست؟

– نمی‌دانم.

– چرا آنها می‌خواهند به مدینه حمله کنند؟

– نمی‌دانم.

– تو دیگر چه نویسنده‌ای هستی!

– من که از همان اوّل گفتم: چند روزی بیشتر نیست که اینجا آمدهام.

نگاهی به اطراف می‌کنی. زیر آن درخت خرما پیرمردی را می‌بینی. از من می‌خواهی تا پیش او برویم و از او بخواهیم تا در مورد سرزمین خیر برای ما توضیح دهد.

با هم به سوی درخت خرما می‌رویم. به پیرمرد سلام می‌کنیم و کنارش می‌نشینیم. منتظر هستی تا من سؤال کنم:

– پدر جان! آیا شما امروز ظهر در مسجد پیامبر بودی؟

– آری.

– پس تو هم خبر حمله اهل خیر را شنیده‌ای؟

– آری. خدا خودش شر آنها را از سر ما کوتاه کند.

– آیا می‌شود برای ما در مورد آنها سخن بگویید!

پیرمرد قبول می‌کند و شروع می‌کند که از گذشته‌های دور سخن بگویید:

خیلی سال‌ها قبل، یهودیان در شام زندگی می‌کردند، آنها در کتاب آسمانی خود خوانده بودند که آخرین پیامبر خدا در سرزمین حجاز ظهر خواهد کرد. برای همین آنها از شام به این سرزمین مهاجرت کردند. آنها می‌خواستند اوّلین کسانی باشند که به آن پیامبر ایمان می‌آورند.

عده‌ای از آنها در همین مدینه که آن روزها «یثرب» نام داشت ساکن شدند، گروهی هم در «خیر» که آب و هوای بهتری نسبت به اینجا دارد منزل کردند. آنها در آن سرزمین، هفت قلعه محکم ساختند تا از حمله‌های عرب‌های بیابانگرد در امان باشند و به همین جهت آن سرزمین خیر نام گرفت.^۲

در آن زمان تمامی مردم این سرزمین بتپرست بودند. یهودیان به بتپرستان می‌گفتند: «بهزادی پیامبری در این سرزمین ظهر خواهد کرد و به بتپرستی پایان می‌دهد.»

سالیان سال گذشت تا این که محمد ﷺ به پیامبری مبعوث شد و به این شهر هجرت کرد؛ اما متأسفانه نه تنها یهودیان به محمد ایمان نیاوردند بلکه به او حسد هم ورزیده، با او دشمنی کردند.^۳

آنها در سال قبل به یاری بتپرستان مکه رفتند و با سپاه بزرگی به مدینه حملهور شدند؛ اما هموطن شما، سلمان فارسی به پیامبر پیشنهاد کندن خندق را داد و ما دور شهر را خندق کردیم و خداوند ما را یاری کرد و ما در آن جنگ پیروز شدیم، بعد از آن دیگر شرّ یهودیانی که نزدیک مدینه بودند از سر ما کوتاه شد.^۴ اکنون منطقهٔ خیر، مرکز تجمع یهود شده است و آنها با اسلام دشمنی می‌کنند و می‌خواهند با لشکر بزرگ بیست هزار نفری به مدینه حمله کنند.^۵

خدای! تو خودت آنها را نابود کن!

همسفرم!

آیا تو هم با من موافقی که این پیرمرد اطلاعات خوبی در مورد یهودیان به ما داد؟

ما باید از او تشکّر کنیم.

گویا در مسجد خبرهایی است. عجله کن، باید برویم ببینیم آنجا چه خبر شده است.

یکی از مسلمانان سخن می‌گوید. او برای جمع آوری اطلاعات به اطراف مدینه رفته بود و ساعتی پیش بازگشته است. او رو به پیامبر می‌کند و می‌گوید: «یهودیان خیر مشغول جمع آوری نیرو هستند. آنها با مردم سرزمین فَدَک گفتگو کرده‌اند و از آنها قول یاری گرفته‌اند».^۶

دفعهٔ اولی است که نام این سرزمین را می‌شنوم. فدک دیگر کجاست؟

فکر می‌کنم باید سراغ همان پیرمرد برویم. نگاه کن، او هم به مسجد آمده است. کنار آن ستون نشسته است. پیش او می‌رویم و او برایمان می‌گوید: «سرزمین فدک در غرب سرزمین خیر واقع شده است و سرزمین بسیار حاصلخیز است. مردم آنجا نیز یهودی هستند و برای همین است که آنها می‌خواهند به یاری هم‌کیشان خود بروند».^۷

همه نگاهها به در مسجد خیره می‌شود، مردی با عجله بهسوی پیامبر می‌آید، سلام می‌کند و می‌گوید: «ای رسول خدا! قبیلهٔ عَطْفَان نیز با مردم خیر هم‌پیمان شده‌اند و قرار شده است با چهار هزار جنگجو به یاری آنها بروند».

من با خود می‌گویم: حتماً این قبیله هم یهودی هستند که به یاری مردم خیر می‌روند؛ اما وقتی با پیرمرد صحبت می‌کنم متوجه می‌شوم که قبیلهٔ عَطْفَان، بت پرست هستند و به خاطر وعده‌های یهودیان می‌خواهند به جنگ با اسلام بیایند. سرزمین خیر بسیار حاصلخیز است و خرمای آن بسیار مرغوب.

اهل خیر به قبیلهٔ عَطْفَان وعده داده‌اند که اگر در این جنگ شرکت کنند، درآمد یک سال خرمای خیر را به آنها بدهند.^۸

مگر خرمای خیر چقدر است که آنها حاضر هستند به خاطر آن، همهٔ جنگجویان خود را به میدان مبارزه آورند؟^۹

اگر بخواهیم خرمای خیر را بار بزنیم نیاز به چهل هزار شتر داریم. هر شتر به راحتی می‌تواند دویست کیلو خرما حمل کند. پس حدود هشت هزار ٹُن خرما، پاداشی است که یهودیان خیر به قبیلهٔ عَطْفَان وعده داده‌اند.^{۱۰}

آیا این پول نمی‌تواند جنگجویان غَطْفَان را وسوسه کند تا به جنگ اسلام بیایند؟

علمای خیر می‌دانند که محمد، پیامبر خداست. آنها نشانه‌های پیامبر اسلام را در تورات خوانده‌اند؛ اما اگر بخواهند مسلمان شوند ریاست خود را از دست می‌دهند!!

آنها یک عمر آقایی کردند، مردم، سالیان سال، دست آنها را بوسیده‌اند! آنها با بهانه‌های مختلف دسترنج مردم را غارت کرده و همچون پادشاهان زندگی کردند. چگونه پیرو کسی شوند که زندگی ساده‌ای دارد و روی خاک می‌نشینند؟ پیامبر اسلام فرش خانه‌اش حصیر است و غذای ساده می‌خورد و لباسش همانند لباس فقیران است.^{۱۱}

اکنون آنها می‌خواهند از رشد اسلام جلوگیری کنند. آنها در سخنرانی‌های خود در خیر، جنگ با پیامبر را به عنوان بهترین راه تقرب به خدا معزتی می‌کنند. آنها می‌دانند این آخرین فرصت است و برای همین تمام تلاش خود را انجام می‌دهند. جنگ بزرگی در راه است. خدا خودش به خیر گرداند!

* * *

پیامبر در مسجد نشسته است. عده‌ای از یارانش گرد او حلقه زده‌اند. پیامبر با آنها در مورد حمله یهود مشورت می‌کند.

به راستی برای مقابله با تهدید یهودیان چه باید کرد؟

هر کسی نظری می‌دهد، پیامبر به سخن همه گوش می‌دهد، او همیشه در

این‌گونه مسائل با دیگران مشورت می‌کند.

آیا باید صبر کنیم تا سپاه دشمن به مدینه برسد و مانند جنگ خندق، از شهر دفاع کنیم؟

گروهی معتقدند که ما باید حالت تهاجمی داشته باشیم، ما باید هر چه زودتر به خیر حمله ببریم و درس خوبی به آنها بدھیم.

اما آیا ما توان مقابله با سپاه مشترک خیر، فدک و غطفان را داریم؟ این سؤال است که ذهن همه را به خود مشغول کرده است.

همه متظر هستند تا پیامبر نظر خودش را اعلام کند. سکوت بر مجلس حکمفرما شده است. همه به پیامبر نگاه می‌کنند.

پیامبر سر خود را بالا می‌گیرد و می‌گوید: فردا صبح بهسوی خیر حرکت خواهیم کرد.

صدای «الله اکبر» در تمام مسجد می‌پیچد. همه آمادگی خود را اعلام می‌دارند: «ما تا پای جان در راه اسلام فداکاری می‌کنیم».

مردم بهسوی خانه‌ها می‌روند تا شمشیرهای خود را آماده کنند. چند وقتی است که شمشیرها بدون استفاده مانده‌اند و باید آنها را صیقل زد تا برای جنگ با دشمنان آماده شوند.

پیامبر هنوز در مسجد است، او باید فرماندهای را برای دفاع از شهر مدینه انتخاب کند. نباید شهر را از همه نیروها خالی کرد، ممکن است بتپرستان فرصت را غنیمت بشمارند و به شهر حمله کنند.

پیامبر برای مدتی که در شهر نیست، «سباع» را برای جانشینی خود انتخاب می‌کند.

نگاه کن! «سباع» در حضور پیامبر است و با ذقت به دستور پیامبر گوش می‌دهد، او باید از شهر مدینه با کمترین نیرو محافظت کند. زنان و کوکان نیاز به امنیت دارند، هیچکس نباید جرأت حمله و غارت شهر را داشته باشد.^{۱۲}

— بلند شو! چقدر می‌خوابی! با تو هستم!

— چه می‌گویی! چرا نمی‌گذاری بخوابم؟

— من رفتم. اگر کمی دیر کنی از قافله جا می‌مانی. لشکر اسلام حرکت کرد.

— وای! اصلاً یادم نبود.

از جا بلند می‌شوم، حق با توسّت. مردم آمادهٔ حرکت هستند. هنوز آفتاب طلوع
نکرده است.

سریع نماز می‌خوانیم و می‌آییم.

کجا بی همسفر خوبیم؟

تو در صف اوّل لشکر ایستاده‌ای! آفرین بر تو! شمشیری هم که در دست
گرفته‌ای!

لشکر آمادهٔ حرکت است.

من می‌خواهم آماری از این لشکر داشته باشم:

دویست نفر سواره نظام و بقیه که هزار و چهارصد نفر هستند پیاده نظام

۱۳ می باشند.

آنجا را نگاه کن، این خانم‌ها اینجا چه می‌کنند؟ خوب است بروم از خودشان
سؤال کنم:

– ببخشید، خانم‌های محترم! آیا می‌دانید ما داریم به جنگ می‌رویم؟

– بله. می‌دانیم.

– پس شما کجا می‌آید؟

– ما همراه این لشکر می‌آییم تا در هنگام جنگ از مجروهان پرستاری کرده و
آنها را مداوا کنیم.^{۱۴}

خورشید از افق طلوع می‌کند و همه منتظر هستند تا پیامبر دستور حرکت بدهد.
در انتظار رسیدن علمدار می‌مانیم، هیچ لشکری، بدون پرچم و علامت
مخصوص خود حرکت نمی‌کند.

پیامبر پرچمی را در دست گرفته است. نسیم می‌وزد و پرچم را تکان می‌دهد،
به راستی این پرچم چقدر زیباست!

خیلی‌ها آرزو دارند که پیامبر این پرچم را به دست آنها بدهد. پیامبر جلو می‌آید و
نگاهی به یاران خود می‌کند، او علی ^{علیّ} را صدا می‌زند و پرچم را به دست او
می‌دهد.^{۱۵}

فقط او شایستگی علمداری دارد. این پرچم حق طلبی و حق جویی است. مگر
می‌شود در دست دیگری باشد؟ این پرچم یک تاریخ است، یک خط سیر است،
گذشته را به آینده متصل می‌کند.

پرچمی که سرانجامش به دست آخرین منجی خواهد بود، همان منجی که از نسل علی ﷺ است!

علی ﷺ جلوی لشکر می‌رود، همه باید پشت سر او حرکت کنند، بانگ «الله اکبر» در فضای پیجده و لشکر، شهر مدینه را ترک می‌کند.

خیبر در شمال مدینه واقع شده است و ما باید حدود ۱۲۰ کیلومتر راه برویم.^{۱۶}

آری، مردم فَدَک و قبیله عَطَفَان با یهودیان خیبر هم‌پیمان شده‌اند. وقتی که لشکر اسلام به‌سوی خیبر حرکت کند، سپاه بزرگی از مردم خیبر، فَدَک و عَطَفَان تشکیل خواهد شد.

ما باید قبل از تشکیل لشکر بزرگ به خیبر برسیم. برای همین از یک راه فرعی می‌رویم تا به جاسوسان یهود برخورد نکنیم.

بعد از طی مسافتی، پیامبر عَبَاد را به حضور می‌طلبد.

اکنون تو از من سؤال می‌کنی: عَبَاد کیست؟

آنجا را نگاه کن! آن جوان که به‌سوی پیامبر می‌آید، عَبَاد است. او یکی از شجاعترین یاران پیامبر است و پیامبر به او علاقه زیادی دارد. او دوست دارد جانش را در راه اسلام فدا کند.^{۱۷}

فکر می‌کنم که پیامبر می‌خواهد مأموریّت مهمی را به او بدهد. پیامبر رو به عَبَاد می‌کند و از او می‌خواهد تا همراه دو نفر از دوستانش به‌سوی سرزمین خیبر حرکت کرده و موقعیت دشمن را شناسایی کند و اگر خبر تازه‌ای به دست آوردند سریع گزارش دهند.

عَبَاد دو نفر از دوستانش را که این سروزمهین را مثل کفِ دست خود می‌شناسند
انتخاب کرده و بهسوی خیر حرکت می‌کند.

– چرا اینجا ایستاده‌ای و مرا نگاه می‌کنی؟ باید دنبال عَبَاد برویم!

– خیلی خوب، سوار اسبت شو و بیا.

با هم در دل بیان به پیش می‌تازیم و خود را به عَبَاد می‌رسانیم. ساعتی
می‌گذرد، نصف روز است که در راه هستیم. هم تشهنه‌ایم هم گرسنه!
در آنجا چند درخت می‌بینم. حتماً در آنجا آب هست. خدا کند عَبَاد دستور توقف
بدهد.

خدا را شکر! عَبَاد تصمیم گرفته در اینجا کمی استراحت کند. نزدیک نماز ظهر
است.

سریع وضو می‌گیریم و پشت سر عَبَاد نماز می‌خوانیم. بعد از نماز سفره
مختصری پهنه می‌شود. نان و خرما ناهار امروز ماست!
نسیم می‌وزد و آرامشِ صحرا تو را به فکر فرو برده است.

ناگهان عَبَاد از جا برمهی خیزد، سریع سوار اسب می‌شود و شمشیر از غلاف
برمهی کشد. یاران او هم به سرعت به دنبال او می‌روند. چه خبر شده است؟
تو نگاهی به دور دست می‌کنی. می‌گویی: آنجا را نگاه کن! آن سوار را می‌بینی
که دارد فرار می‌کند؟

آری، حق با توست. عَبَاد به دنبال آن سوار به پیش می‌تازد. آیا موفق خواهد شد
به او برسد؟

شمشیر در دست عَبَاد و یارانش می‌چرخد، چرا عَبَاد می‌خواهد آن سوار را

دستگیر کند؟ مگر او چه کرده است؟

سرانجام عباد موفق می‌شود؛ او را دستگیر کرده و به این سو می‌آورد.

عباد به او رو می‌کند و می‌گوید:

— کیستی و در این بیابان چه می‌کنی؟

— من چوپان هستم که گله شتری را برای چرا آورده‌ام.

— پس گله شتر تو کجا هستند؟

— گله شتر را گم کرده‌ام. آن گله، همه هستی من بود، لحظه‌ای زیر سایه درختی

خوابم برد. دیگر آن‌ها را ندیدم! شما شترهای مرا ندیدید؟

— آیا از سرزمین خیر خبری داری؟

— آری، چند روز پیش آنجا بودم.

— در آنجا چه خبر بود؟

— همه در حال بسیج نیروهای خود هستند. قرار است مردم فدک و قبیله

عطفان هم به یاری آنها بیایند. همه با هم پیمان بسته‌اند تا آخرین نفس مبارزه

کنند. هیچ‌کس نمی‌تواند آنها را شکست دهد.

— دیگر چه خبر؟

— یهودیان خیر در قلعه‌های محکم خود پناه گرفته‌اند و آب و آذوقه به اندازه

چندین سال ذخیره کرده‌اند. اگر کسی آنها را محاصره کند کار بی فایده‌ای کرده

است. کوه‌ها را نگاه کن، همیشه بوده‌اند، هستند و خواهند بود. قلعه‌های خیر

چون کوه استوارند!

مرد نگاهی به من می‌کند، وقتی می‌بیند که من ترسیده‌ام خنده مرموزی می‌کند.

به راستی ما به جنگ کسانی می‌رویم که در آمادگی کامل هستند. تعداد نیروهای

آنها بیش از ده برابر ما می‌باشد. دژهای نفوذناپذیری دارند. حتی محاصره آنها هم هیچ فایده‌ای نخواهد داشت!!

اما برخلاف من، عباد هیچ ترسی به دل ندارد، شاید او چیزی می‌داند که من نمی‌دانم.

ناگهان عباد شمشیر خود را بالا می‌آورد و فریاد می‌زند:
— ای نمک به حرام! جاسوسی یهودیان را می‌کنی! چگونه یک عرب حاضر می‌شود جاسوس یهودیان باشد؟ خیال می‌کنی می‌توانی مرا فریب دهی! راستش را می‌گویی یا این که...

— باشد، راستش را می‌گوییم! امانم بد!

— تو در امان هستی؛ زود حرف بزن.

— آری، من جاسوس یهودیان خیر هستم. من داشتم به خیر می‌رفتم تا خبر آمدن لشکر اسلام را به آنها بدهم. من مأمور بودم تا تعداد نیروها و وضعیت لشکر اسلام را برای یهود ببرم. آنها در مقابل این کار به من پول بسیار زیادی داده بودند.

اکنون همه‌چیز روشن شد، من به هوش عباد آفرین می‌گوییم. به او رو می‌کنم و می‌گوییم:

— شما از کجا فهمیدید که این مرد جاسوس یهود است؟

— این مرد می‌گفت چوپان است و شترهای خود را گم کرده است!!

— درست است!

— آقای نویسنده! لباس‌های چوپان باید بوی شتر بدهد نه بوی عطر! نگاهی به لباس‌های گران قیمت این مرد بکن! آیا این لباس یک چوپان است.

– راست می‌گویی!

– وقتی این مرد عرب از قدرت نظامی یهود سخن گفت من یقین کردم که او جاسوس یهود است و می‌خواهد به خیال خودش ما را بترساند. هیچ وقت یک عرب حاضر نمی‌شود از یهودیان دفاع کند.

اکنون این مرد عرب خودش اعتراف کرده است!! به راستی سزا یک جاسوس چیست؟ عباد با او چه خواهد کرد؟ ولی اصلاً جاسوس نمی‌ترسد زیرا می‌داند اگر مسلمانی به کسی امان بدهد هرگز امان خود را نمی‌شکند.^{۱۸}

عباد رو به ما می‌کند و از ما می‌خواهد تا سریع حرکت کنیم. باید این مرد را نزد پیامبر ببریم.

* * *

خورشید در حال غروب کردن است، لشکر اسلام باید همین اطراف باشد. آنجا را نگاه کن، آن سیاهی را می‌بینی. گویا لشکر اسلام در آنجا اتراق کرده است.

عباد اوّلین کسی است که به سوی پیامبر می‌رود. همه نگاه می‌کنند، این مرد عرب کیست که همراه او می‌آید؟ آنها نمی‌دانند او جاسوس یهود است. عباد به پیامبر سلام می‌کند و می‌گوید: «این مرد عرب را در حالی که به سوی خیبر می‌رفت، دستگیر کردیم. او جاسوس یهودیان است و می‌خواست خبر حرکت ما را برای یهودیان ببرد».

همین که سخن عباد به اینجا می‌رسد، یک نفر از جا بلند می‌شود فریاد می‌کشد: «باید همین الان این جاسوس را اعدام کنیم! کسی که جاسوسی برای یهود می‌کند سزايش فقط مرگ است».

او کیست که چنین فریاد می‌کشد؟ مگر ما در حضور پیامبر مهربانی‌ها نیستیم؟
چرا او قبل از این که پیامبر سخنی بگوید این چنین فریاد می‌زند؟
آن مرد رو به عباد می‌کند و می‌گوید: «معطل چه هستی؟ چرا او را به قتل
نمی‌رسانی؟».

عباد در جواب می‌گوید: «ای عمر! او می‌خواسته خبری را برای یهود ببرد؛ اما
هنوز که این کار را نکرده است. من به او امان داده‌ام و هرگز او را نمی‌کشم». اکنون دیگر آن مرد غصبنای را شناختم، او عمر بن خطاب است و اعتراض دارد
که چرا عباد به یک کافر بتپرست امان داده است!! آخر، وجود یک بتپرست در
لشکر اسلام چه معنایی می‌تواند داشته باشد؟ او باید مسلمان شود و گرنه کشته
خواهد شد؛ زیرا ما الآن در حالت جنگ هستیم. شرایط فعلی ما کاملاً استثنائی
است.

همه منتظر هستند تا پیامبر سخن بگوید، پیامبر رو به عباد می‌کند و می‌گوید:
«این مرد را تحت مراقبت خود بگیر و مواطنش باش». ^{۱۹}

من تعجب می‌کنم. پیامبر حتی در این شرایط جنگی، این بتپرست را مجبور به
مسلمان شدن نمی‌کند. او آزاد است. می‌تواند مسلمان باشد، می‌تواند بتپرست!
آن مرد می‌خواست خبر آمدن لشکر اسلام را برای یهود ببرد؛ اکنون که عباد به
او امان داده است، پس جانش در امان است؛ البته باید خود عباد مواطنش باشد تا
خطایی از او سر نزند.

معمولًا وقتی فرماندهان لشکرها، جاسوسی را دستگیر می‌کنند، او را به قتل
نمی‌رسانند؛ اما پیامبر دستور قتل این جاسوس بتپرست را نمی‌دهد و اصلاً او را
مجبور به مسلمان شدن هم نمی‌کند!

آیا فکر نمی‌کنی ما باید پیامبر را دوباره بشناسیم؟

پیامبر می‌خواهد با این کار خود به همهٔ تاریخ پیام بدهد که این لشکر برای مسلمان کردن یهودیان نمی‌رود! این لشکر می‌رود تا یهود را به جای خود بنشاند. یهودیان بارها برای نابودی اسلام توطئه کرده‌اند. فقط پیامبر می‌خواهد کاری کند که آنها از دشمنی خود دست بکشند.

اکنون پیامبر به گروه دیگری دستور می‌دهند تا به‌سوی خیر بروند و مواطن باشند تا جاسوسان، خبر آمدن ما را به خیر نبرند.

خورشید در حال غروب است، برای خواندن نماز توقف کوتاهی خواهیم داشت و بعد از نماز به حرکت ادامه خواهیم داد. فرصت کم است و ما باید هر چه زودتر خود را به خیر برسانیم.

سکوت سرتاسر بیابان را فراگرفته و همهٔ جا تاریک است و خستگی بر همهٔ غلبه کرده است. این لشکر از صبح تا به حال راه رفته است. هیچ‌کس دیگر نای راه رفتن ندارد.

ناگهان صدای زیبایی به گوش می‌رسد، یک نفر شعر حماسی می‌خواند. این شعر آنقدر زیباست که همهٔ را به شور و شوق می‌آورد. گوش کن:

وَاللهِ لَوْلَا أَنْتَ مَا اهْتَدَيْنَا...

خدایا! اگر لطف تو نبود ما هرگز به نور ایمان هدایت نمی‌شدیم. اگر تو نبودی ما حق را نمی‌شناخیم و نماز نمی‌خواندیم.
بار خدایا! پایداری در راه خودت را به ما کرامت کن و ما را در این راه ثابت‌قدم بگردان!

او شعر حماسی خود را می‌خواند. شوری در همهٔ لشکر می‌افتد. دیگر از خستگی هیچ خبری نیست. آری، این هنر است که می‌تواند این چنین در روح و جان انسان اثر کند.

همه می‌خواهند بدانند این هنرمند کیست که چنین وقت‌شناس بود و با هنرشن جانی تازه به همه داد.

در زیر نور ماه، چهرهٔ خندان پیامبر هویداست. پیامبر دوست دارد این شاعر را بشناسد.

نام او «عامر» است، پسر ستان. پیامبر در حق او دعا می‌کند و می‌گوید: «خدای! رحمت خود را برابر او نازل کن». ۲۰

کسانی که این دعای پیامبر را می‌شنوند می‌فهمند که عامر به‌زودی شهید خواهد شد، زیرا همه می‌دانند اگر پیامبر برای کسی، این‌گونه دعا کند شهادت نصیبیش می‌شود!

صورت عامر از شادی می‌درخشید، همه به او تبریک می‌گویند، من در تعجب از این رسم غریب هستم. پادشاهان به شاعران خود پول و سکه می‌دهند و پیامبر مهربانی به شاعر خود وعدهٔ شهادت می‌دهد! خوشابهٔ حال تو ای عامر که وعدهٔ شهادت را از پیامبر گرفتی. چه چیزی بهتر از این که جانت را در راه دوست قربانی کنی!

* * *

امشب تو در خیمهٔ خودت در خواب هستی، زیرا امروز خیلی خسته شده‌ای. ولی من نمی‌دانم چرا خوابم نمی‌برد. از خیمهٔ بیرون می‌آیم. نگاهی به آسمان می‌کنم. هیچ ستاره‌ای در آسمان نمی‌بینم. هوا ابری است.

پاسخنامه سؤالات

كتاب «سرزمين ياس»

الف	ب	ج
١		
٢		
٣		
٤		
٥		
٦		
٧		
٨		
٩		
١٠		
١١		
١٢		
١٣		
١٤		
١٥		
١٦		
١٧		
١٨		
١٩		
٢٠		

نام نام خانوادگی نام پدر
سال تولد شماره شناسنامه تلفن
آدرس: